

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 80P/9/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7124201074
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Macalová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7124201074.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Janou Macalovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: E. K., R.. XX.X.XXXX, Q. K., R.. XX.XX.XXXX O. K. K., R.. XX.X.XXXX, umiestnené v Centre pre deti a rodiny U. A.-J. R..V., K. XXX/X, T. R. D., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9, deti rodičov: matky: Q. Z., R.. XX.X.XXXX, trvale bytom J. - Q. X., a otca: K. K., R.. XX.X.XXXX, trvale bytom J., U. X, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice na nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. N a r i a d' u j e mal. deťom K., E. nar. XX.X.XXXX, Q. nar. XX.XX.XXXX a K. nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny U.

II. Matku z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. E., Q. a K. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené neploleté dieťa mesačne na každé z nich, ktoré je povinná uhrádzať vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet zariadenia Centrum pre deti a rodiny U. počnúc dňom vyhlásenia rozsudku opakovane do budúcnosti.

III. Otca z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. E., Q. a K. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené neploleté dieťa mesačne na každé z nich, ktoré je povinný uhrádzať vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet zariadenia Centrum pre deti a rodiny U. počnúc dňom vyhlásenia rozsudku opakovane do budúcnosti.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.1.2024 navrhovateľ žiadal nariadiť maloletým deťom ústavnú starostlivosť v P. N. A. O. W. U. A., R..V., K. XXX/X, T. R. D. a rodičom určiť vyživovaciu povinnosť vo výške 30 % zo sumy zo životného minima na účet zariadenia. Zároveň žiadal zrušiť rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 14.2.2023 sp. zn. 17P/16/2023. Svoj návrh odôvodnil tým, že na základe uznesenia Okresného súdu Košice II, sp. zn. K2-17P/16/2023 zo dňa 14.2.2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.3.2023, súd neodkladným opatrením zveril maloleté deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny A., R..V... Rozsudkom Mestského súdu Košice sp. zn. K2-17P/16/2023 zo dňa 26.6.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.8.2023, bolo maloletým deťom uložené výchovné opatrenie na pobyt v uvedenom zariadení na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Maloletý E. v školskom roku 2023/2024 navštevuje piaty ročník - C. D., Š.Q. U. Š. R. X. B.. XX, J.. K učeníu nemá kladný vzťah, je slabší žiak, ale do školy chodí rád, hlavne kvôli rovesníkom. Je manuálne zručný a má rád aktivity, kde svoje manuálne zručnosti dokáže využiť. V zariadení je spokojný. Maloletá Q. v školskom roku 2023/2024 navštevuje piaty ročník - C. O., Š.Q. U. Š. R. X. B.. XX, J.. Snaží sa byť vodcom u ostatných detí, býva dosť panovačná. V mesiaci november 2023 sa dopustila dvoch útekov, jeden bol realizovaný spoločne s mladšou sestrou K., druhý samostatne. V oboch prípadoch bolo podané hlásenie na V. N. C. J. a taktiež v oboch prípadoch sa vrátila späť do zariadenia. Maloletá

K. v školskom roku 2023/2024 opakovane navštevuje druhý ročník Základnej školy I. X, J.. Pri príprave na vyučovanie naďalej potrebuje pomoc dospeljej osoby, do školy chodí rada, vyžaduje si vlastné tempo prác. Dňa 30.11.2023 sa uskutočnila prípadová konferencia, na ktorej rodičia detí sľúbili, že budú deti navštevovať pravidelne každú nedeľu, a to hlavne z dôvodu, že maloleté deti si vyžadujú ich prítomnosť a kvôli tomu aj podnikajú úteky zo zariadenia. Rodičia aj naďalej žijú bezdomoveckým spôsobom života, nikde nepracujú, otec si vybavil občiansky preukaz a poberá príspevok v hmotnej núdzi vo výške 85 eur, matka v čase prípadovej konferencie nepoberala ani príspevok, občiansky preukaz nemala platný. Rodičia navštívili mal. deti v zariadení dňa 10.12.2023 a od tohto dátumu deti v zariadení nenavštívili. Na návštevu prišli až 7.1.2024. Maloleté deti už úteky zo zariadenia nepodnikajú. Dňa 18.12.2023 sa na úrad dostavil otec maloletých spolu so svojou švagrinou K. Z., ktorá uviedla, že by chcela požiadať o zverenie mal. detí do jej náhradnej rodinnej starostlivosti. Menovaná bola poučená ako má postupovať, no viac úrad nekontaktovala. Maloleté deti v zariadení zatiaľ nenavštívila. Má za to, že výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel, rodičia naďalej žijú neusporiadaným spôsobom života, nevedia pre deti zabezpečiť stabilné bývanie, ktoré bolo doposiaľ vždy nelegálne, s veľmi slabou úrovňou zabezpečenia obytných priestorov a možnosťami pre uspokojenie potrieb detí. Nakoľko v Centre pre deti a rodiny A., H. XX, J. nie je možné nariadiť ústavnú starostlivosť, úrad požiadal Centrum pre deti a rodiny U. A., R.. V., K.J. XXX/X, T. R. D. o rezerváciu troch miest pre maloleté deti. Uvedené zariadenie dňa 10.01.2024 úradu potvrdilo požadovanú rezerváciu. Na základe uvedených skutočností žiadal o dočasnom umiestnení detí rozhodnúť neodkladným opatrením. K návrhu pripojil vo fotokópii rodné listy detí.

2. Uznesením sp. zn. 80P/9/2024-15 zo dňa 23.1.2024 Mestský súd Košice neodkladným opatrením uložil Centru pre deti a rodiny A., R..V., H. XX, XXX XX J. odovzdať maloleté deti E. K.L., R.. XX.X.XXXX, Q. K., R.. XX.XX.XXXX O. K. K., R.. XX.X.XXXX do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny U. A. - J. R.. V., K. XXX/X, XXX XX T. R. D. s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej o nariadenie ústavnej starostlivosti. Navrhovateľovi uložil bezodkladne oznámiť súdu zmenu pomerov alebo odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené. Uznesenie sa stalo vykonateľným dňa 23.1.2024 a nadobudlo právoplatnosť dňa 5.3.2024.

3. Podaním doručeným súdu dňa 15.3.2024 vstúpil do konania podľa § 19 ods. 2 písm. b/ zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, v spojení s § 13 ods. 1 a § 111 písm. l/ CMP prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II.

4. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré sa nedostavili rodičia detí. Doručenie predvolaní mal súd vykázané fikciou. Oznámenie o návrhu bolo rodičom oznámené v súlade s ustanovením § 116 CMP zverejnením na webovej stránke a úradnej tabuli súdu v období 19.4.2024 do 4.5.2024. V zmysle ustanovenia § 180 CSP súd vykonal pojednávanie v ich neprítomnosti. Na pojednávaní vykonal dokazovanie vypočutím účastníkov konania, oboznámením s listinnými dôkazmi a zistil tento skutočný stav:

5. Navrhovateľ na pojednávaní dňa 22.5.2024 na návrhu zotrval. Na návrh v časti, ktorým žiadal zrušiť rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 14.2.2023 sp. zn. 17P/16/2023 navrhol neprihliadať nakoľko výchovné opatrenie bolo uložené na konkrétnu dobu a uplynutím tejto doby rozsudok stratil účinnosť. Poukázal na to, že nariadené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel. Rodičia nezabezpečili úpravu svojich pomerov. Nemajú vytvorené podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti maloletým deťom. Žijú túlavým spôsobom života. Cez deň sa túlajú, zbierajú PET fľaše. Nocujú u svojich príbuzných. O deti neprejavujú riadny záujem. Dňa 13.5.2024 sa dostavili na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny po tom čo im dlhodobo zanechávali odkazy cez komunitné centrum a príbuzných. Boli oboznámení o termíne pojednávania. Zo strany príbuzných doposiaľ prejavila záujem o zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti sestra matky, ktorá následne svoje rozhodnutie zmenila nakoľko jedno z jej detí má vážne zdravotné problémy, ktoré vyžaduje zvýšenú starostlivosť.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní odporučil návrhu vyhovieť.

7. Prokurátor na pojednávaní navrhol vyhovieť návrhu s poukazom na to, že nariadené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel, rodičia neupravili svoje pomery a neprejavujú o deti skutočný záujem.

8. Podľa rozsudku Mestského súdu Košice zo dňa 26.6.2023 sp. zn. K2-17P/16/2023-89 súd uložil mal. deťom E., K.Á., R.. XX.X.XXXX, Q. K., R.. XX.XX.XXXX O. K. K., R.. XX.X.XXXX výchovné opatrenie na zabezpečenie odbornej pomoci maloletým deťom a zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny A., R..V., H. XX, XXX XX J. na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol dňa 18.8.2023 právoplatnosť.

9. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 22.4.2024 matka maloletých poberá dávky v hmotnej núdzi od 1.11.2023 do trvania podmienok vo výške 85 eur mesačne. Je vedená ako povinná osoba na žiadosti o náhradné výživné od 1.9.2022 do trvania podmienok pre oprávnenú osobu: Z. K., R.. XX.X.XXXX. Nepoberá rodičovský príspevok ani iné sociálne dávky. Nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie v ktorej bola naposledy vedená v období od 4.5.2010 do 20.9.2010. Otec maloletých nebol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Poberá dávku v hmotnej núdzi od 1.11.2023 do doby trvania podmienok vo výške 85 eur mesačne, v období od 1.6.2021 do 31.8.2023 poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške 55 eur mesačne.

10. Podľa správ Sociálnej poisťovne, pobočka Košice zo dňa 24.4.2024 a 17.5.2024 rodičia detí nie sú poberateľmi dávky v nezamestnanosti ani dávky nemocenského poistenia. K dnešnému dňu nie sú vedení v evidencii poisťovne u žiadneho zamestnávateľa.

11. Podľa správy kolízneho opatrovníka zo dňa 6.5.2024 maloleté deti sú umiestnené na samostatne usporiadanej skupine v I.. Podľa správy ústavného zariadenia mal. E. navštevuje 5. ročník - C. D., Š. U. C. Ž.. V školskom prostredí je nekonfliktný, neudáva žiadne problémy. Je potrebné usmerňovanie, pomoc, podpora a individuálny prístup pri každodenných činnostiach. Mal. Q. navštevuje 5. ročník - C. O. Š. U. C. Ž.. Je potrebný neustály dohľad a usmernenie. V školskom prostredí je nekonfliktná. Mal. K. navštevuje 2. ročník U. C. I.. Pri príprave na vyučovanie potrebuje pomoc dospelšej osoby. V škole je bezproblémová. Rodičia detí bývajú túlavým spôsobom života. Prespávajú u príbuzných. Kontakt detí s rodičmi je veľmi zriedkavý. Rodičia neprejavujú záujem o stretnutie s deťmi. V občasných telefonátoch deťom prisľúbia, že prídu, ale doposiaľ ich v zariadení nenavštívili, Po nástupe detí do CDR starí rodičia zo začiatku prejavovali veľký záujem o kontakt s deťmi, postupom času sa ich snaha znižuje. V marci sa uskutočnilo stretnutie detí so starými rodičmi v mieste ich bydliska na ich žiadosť. Rodičia sa stretnutia nezúčastnili.

12. Podľa ust. § 54 ods. 2,4,5 Zákona o rodine - súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

13. Podľa ust. § 62 ods. 1 cit. zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým nie sú deti schopné samostatne sa živiť.

14. Podľa ust. § 62 ods. 2 cit. zákona obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí, podľa svojich schopností, možností, majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa ust. § 62 ods. 3 cit. zákona každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa ust. § 75 ods. 1 cit. zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa ust. § 76 ods. 1 cit. zákona, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Podľa ust. § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rozhodne súd o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

19. Vychádzajúc zo zisteného skutočného stavu a citovaných zákonných ustanovení súd vyhodnotil návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým deťom ako dôvodný. Nariadené výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel. Rodičia doposiaľ neupravili svoje sociálne a bytové pomery. Nedokážu deťom zabezpečiť riadnu starostlivosť, primerané životné podmienky a vhodné výchovné prostredie. Žijú túlavým spôsobom života. Nemajú zabezpečené stabilné bývanie, prespávajú u príbuzných. Deťom jej v zariadení na výkon rozhodnutia súdu zabezpečená náležitá starostlivosť. V zariadení prosperujú a napredujú vo svojom vývoji. S poukazom na uvedené skutočnosti má súd za to, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v záujme maloletých detí. Preto návrhu vyhovel. S poukazom na majetkovú situáciu rodičov, ktorí sú nemajetní, poberajú dávky v hmotnej núdzi ich súd zaviazal prispievať na výživu detí výživným v minimálnej zákonnej výške na účet zariadenia v ktorom sú deti umiestnené.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP). V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok)).